

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINA DOMAŠINEC
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA
Dječji vrtić Jelenko
Katarine Zrinske 3 Domašinec
40318 Dekanovec
Tel: 040 863 061
Email: djvjelenko@email.t-com.hr
KLASA: 601-01/24-02/04
URBROJ: 2109-88-01/1-24-1

DJEČJI VRTIĆ JELENKO

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA „JELENKO“
ZA RAZDOBLJE
2024.-2029.

Domašinec, listopad 2024.

1. UVOD

Kurikulum se shvaća kao teorijska koncepcija koja se u praksi određenog vrtića provjerava, modificira, izgrađuje, kontinuirano mijenja i razvija. Uvažavajući najnovije znanstvene spoznaje o načinima učenja djece predškolske dobi, polazeći od socio-konstruktivističke paradigme koja naglasak stavlja na aktivnost djeteta i interakciju s okolinom, kurikulum polazi od djeteta. Temelji se na dobrom razumijevaju djeteta, njegovih interesa, razvojnih potreba i mogućnosti, postojećih znanja i razumijevanja, kognitivnih strategija i stilova učenja, profila inteligencije, modaliteta i kvalitete komunikacije s drugima, kreativnih i drugih potencijala. Kurikulum ranog odgoja otvoren je, dinamičan i razvojan, razvija se i mijenja na temelju učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Sadržaji djetetova učenja nisu strogo propisani jer se poučavanje zamjenjuje učenjem činjenjem, izravnim stjecanjem iskustva, pa se materijali i sadržaji nude na temelju praćenja i podržavanja interesa i inicijativa djece. Holistička, odnosno integrirana priroda kurikuluma podrazumijeva cjelovit odgoj i obrazovanje, usklađen s integriranom prirodom odgoja i učenja djeteta. Humanistička i razvojno-primjerena orijentacija kurikuluma usmjerena je na razvoj kapaciteta svakoga pojedinog djeteta te na poštovanje interesa, potreba i prava djeteta. Dijete, sukladno svojim interesima, potrebama i mogućnostima, slobodno bira sadržaje i partnere svojih aktivnosti te istražuje i uči na način na koji je njemu svrhovit.

Dječji vrtić Jelenko je javna predškolska ustanova koja provodi program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja djece u dobi od navršene jedne godine života pa sve do polaska u osnovnu školu. Odgojno-obrazovni rad organiziran je u jednom objektu, u 3 odgojne skupine, od kojih su jedna jaslična i dvije vrtićke. U svim odgojnim skupinama provodi se redoviti 10-satni program. Program predškole uključen je u redoviti program vrtića za djecu u godini prije polaska u osnovnu školu.

2. POLAZIŠTA KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA JELENKO

Temeljni kurikularni dokument u Republici Hrvatskoj koji određuje sve bitne sastavnice koje se trebaju odražavati na cjelokupnu organizaciju i provođenje odgojno-obrazovnog rada jest Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje pretpostavlja stvaranje uvjeta za cjelovit razvoj djeteta u ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja, a pritom poštuje razvojne i druge bitne čimbenike kao što su osobne potrebe, obitelj, vrijednosti, prava i sl.

Polazišta kurikuluma Dječjeg vrtića Jelenko su postojeći dokumenti, primjeri dobre odgojno-obrazovne prakse te novih znanstvenih spoznaja iz područja ranog i predškolskog odgoja i

obrazovanja. Naš kurikulum temelji se, osim na inicijalnom obrazovanju, na cjeloživotnom učenju i obrazovanju te profesionalnom razvoju svih odgojno- obrazovnih djelatnika.

Razvoj kvalitete odgojno-obrazovne prakse je proces koji se odvija dugotrajno i sustavno kao rezultat zajedničkog promišljanja i rada svih koji u njemu sudjeluju. Nijedan dio tog procesa ne može se opisati ni razumijeti bez povezanosti sa svim ostalim dijelovima koji čine cjelinu.

Kurikulum Dječjeg vrtića Jelenko ima polazišta u postojećim dokumentima poput Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014.), Programskog usmjerenja odgoja i obrazovanja predškolske djece (1991.), Konvencije o pravima djeteta (2001.), Nacionalnog okvirnog kurikuluma za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2011.), Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.) te Priručnika za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (2012.), primjerima dobre odgojno-obrazovne prakse u Hrvatskoj i svijetu te u rezultatima znanstvenih studija iz područja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, kurikuluma ranog odgoja te inicijalnog obrazovanja i profesionalnog razvoja odgajatelja.

3.NAČELA KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA JELENKO

Načela kurikuluma bitne su sastavnice kojima se osigurava unutarnja usklađenost Dječjeg vrtića Jelenko.

Načela kao vrijednosna uporišta su:

• Fleksibilnost odgojno- obrazovnog procesa u vrtiću

Za visoku kvalitetu rada Dječjeg vrtića Jelenko odgovorni su svi odgojno-obrazovni djelatnici. Primjenom načela fleksibilnosti u odgojno-obrazovnom procesu vrtić će ići u smjeru kvalitetne zajednice koja uči. Vrtić omogućava poštovanje prava svakog pojedinca u ustanovi i osigurava zadovoljenje specifičnih potreba, osobnih ritmova i individualno različitih strategija učenja djece.

• Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom

U odgoju djece svakodnevno sudjeluju s jedne strane roditelji, a s druge stručnjaci u dječjem vrtiću – odgajatelji i stručni suradnici. Važno nam je približiti vrtić – kao socijalnu sredinu u kojoj dijete provodi velik dio dana, i obitelj kao primarnu socijalnu sredinu u kojoj dijete živi, jer dijete je osoba koja je pod utjecajem međudjelovanja čimbenika obje ove socijalne sredine i ti se čimbenici upotpunjuju, a ne razilaze.

U odgoju djeteta njegujemo suradnički odnos vrtića i obitelji. Važno je da u vrtiću uvažavamo osobine djeteta i sve informacije koje nam o djetetovom ponašanju i osobitostima razvoja daju roditelji, ali isto tako je važno da roditelji prihvate pomoć vrtića u odgoju djece i uvažavaju sugestije i informacije jer je zadaća naših stručnjaka da upoznaju svu djecu, njihove navike i individualni razvoj i osiguraju uvjete za individualni pristup poticanju njihovog optimalnog razvoja te funkcioniranja pojedine grupe i vrtića kao cjeline.

Otvorena, podržavajuća i ravnopravna komunikacija roditelja odnosno skrbnika djeteta, odgojitelja i ostalih djelatnika Vrtića ima za cilj primjereno odgovoriti na individualne razvojne potrebe djeteta i osigurati potporu njegovu razvoju. Roditelji tj. skrbnici djece u vrtiću Jelenko uključuju se u zajedničko donošenje odluka vezanih uz razvoj, učenje i socijalni život djece u grupi.

Roditelji su partneri u vrtiću te promotori odgojno-obrazovnog procesa i posrednici prema lokalnoj zajednici. Zajednička zadaća kako zaposlenika ustanove tako i roditelja jest senzibiliziranje lokalne zajednice za potrebe ustanove.

•osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju

Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju iznimno je važna zadaća jer stvara polazište i osigurava uvjete za zadovoljavanje jednog od temeljnih prava djeteta, a to je pravo na odgoj i obrazovanje.

Kontinuitet u odgoju i obrazovanju Dječji vrtić Jelenko stvara kroz:

- kvalitetnu suradnju u sklopu i među različitim razinama odgojno-obrazovnog sustava- suradnja vrtića i škole-svi sudionici usmjereni su na dijete i njegovu dobrobit, vode računa o psihofizičkim osobinama djece, njihovim potrebama i mogućnostima, u cilju cjelovitog razvoja, odgoja i obrazovanja djece
- kvalitetnu suradnju svih podsustava s obiteljima djece i lokalne zajednice-unapređivanje uvjeta za kvalitetan odgojno-obrazovni kontinuitet koji omogućavaju kompetentni stručnjaci svih stručnih profila i koji stalno podižu razinu svoje osobne i profesionalne kompetencije
- **otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost za unapređivanje prakse**

Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost za unapređivanje prakse jedna je od bitnih zadaća našeg vrtića, a odvija se kroz:

- kontinuirano istraživanje i unapređivanje kvalitete odgojno-obrazovnog procesa od samih praktičara-odgojitelja i drugih stručnih djelatnika vrtića
- osposobljavanje praktičara-odgojitelja i drugih stručnih radnika vrtića za istraživanje i aktivno promišljanje vlastite odgojno-obrazovne prakse u smjeru razvoja refleksivne prakse i refleksivnog profesionalizma
- povezivanje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa koji su spremni učiti, istraživati i mijenjati praksu te dijeliti to iskustvo s drugima u zajednici u kojoj uče

4. VRIJEDNOSTI KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA JELENKO

Nacionalni kurikulum sadrži polazišta, načela, vrijednosti i ciljeve na koje se oslanja njegova provedba, a koji su generirani iz višegodišnjih iskustava razvoja odgojno-obrazovne prakse te dosega znanstvenih istraživanja.

Kurikulum vrtića Jelenko predstavlja implementaciju Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u pojedinom vrtiću, s obzirom na njegove specifičnosti. Kurikulum vrtića oblikujemo s obzirom na specifičnu kulturu vrtića i kulturu okruženja u kojem se vrtić nalazi. Kvalitetu kurikulumu određuje kontekst u kojem se odgojno-obrazovni rad odvija, u smislu prostorno-materijalnog i socijalnog okruženja, te organizacijske kulture vrtića. Kvaliteta konteksta se kontinuirano propituje i unaprjeđuje.

Kurikulum dječjeg vrtića „Jelenko“ osnova je na kojoj se temelji odgojno-obrazovni rad u našem vrtiću, te predstavlja odraz naše vlastite odgojno-obrazovne filozofije i temelj naše prakse. Sadrži našu misiju i viziju, te počiva na ciljevima, polazištima i načelima Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

Vrijednosti koje bi trebale unapređivati intelektualni, moralni, društveni i duhovni razvoj djece prema kurikulumu su:

- znanje
- identitet

- humanizam i tolerancija
- odgovornost
- autonomija

Znanje omogućuje razumijevanje i kritičko promišljanje svega što dijete okružuje, snalaženje u novim situacijama te uspjeh u kasnijim etapama obrazovanja. U vrtiću dijete znanje stječe aktivno, oslanjajući se na svoj urođeni istraživački i otkrivački potencijal. Važno je djetetu osigurati radost otkrivanja i učenja koje se najviše oslanja na igru i druge zanimljive aktivnosti. Resursi učenja i stjecanja znanja su mnogobrojni. U odnosu na učenje prisutna su 4 stupa učenja: učiti biti, učiti kako učiti, učiti činjenjem i učiti u zajednici. S ciljem radosti učenja i otkrivanja djeci je potrebno osigurati zanimljivo i poticajno okruženje koje podupire različite stilove učenja djeteta te aktualnu i sljedeću zonu razvoja.

Humanizam i tolerancija znače razvoj senzibiliteta djece za potrebe drugih, prihvaćanje drugih i shvaćanje važnosti međusobne povezanosti s njima. Oblikovanje odgojno-obrazovnog pristupa temeljenog na suosjećanju, prihvaćanju i međusobnom pružanju potpore, kao i osposobljavanju djeteta za razumijevanje svojih prava, obveza i odgovornosti te prava, obveza i odgovornosti drugih. Treba poticati i njegovati poštovanje i prihvaćanje različitosti djece (inkluzija djece s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama).

Identitet znači izgradnju osobnog, kulturnog i nacionalnog identiteta djeteta, osnaživanje djeteta da bude dosljedno sebi, razvija samopoštovanje, stvara pozitivnu sliku o sebi te izgrađuje osjećaj sigurnosti u susretu s novim ljudima i iskustvima u užem i širem socijalnom okruženju. Identitet znači i prihvaćanje individualnih posebnosti svakog djeteta.

Odgovornost se potiče i razvija prema općem društvenom dobru, prirodi te prema sebi samima i drugima. Odgovorno ponašanje pretpostavlja smislen i savjestan odnos između osobne slobode i odgovornosti djeteta. Djeci treba omogućiti slobodu izbora aktivnosti, sadržaja, partnera, prostora i načina oblikovanja aktivnosti te ih poticati da uče preuzimati odgovornost za svoje izbore. Samoprocjena vlastitog djelovanja, mišljenja, učenja je osnovna alatka razvoja odgovornosti.

Autonomija je usmjeravanje razvoja samostalnog mišljenja, odlučivanja i djelovanja djeteta. Razvija se poticanjem inicijativnosti i samoorganizacije djeteta u oblikovanju vlastitih

aktivnosti. Dijete se potiče na donošenje odluka i vršenje izbora, ostvarenje vlastitih prava te iznošenje i zastupanje vlastitog mišljenja.

Kreativnost predstavlja osnovu razvoja djeteta u inicijativnu i inovativnu osobu koja je u stanju prepoznati, inicirati i oblikovati različite kreativne aktivnosti i pronalaziti originalne pristupe rješavanju različitih problema. Potičemo i razvijamo prirodnu kreativnost djeteta različitim oblicima izražavanja i stvaranja te potičemo razvoj divergentnog mišljenja djeteta u svim vrstama aktivnosti, područjima učenja i komunikaciji.

5. CILJEVI KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA JELENKO

Naši glavni ciljevi su osigurati cjelovit razvoj, odgoj i učenje djeteta te razvoj kompetencija te osigurati dobrobit za dijete.

•osiguravanje dobrobiti za dijete-proces kojim se integrira zdravo i uspješno individualno funkcioniranje te pozitivni socijalni odnosi u kvalitetnom okruženju vrtića. Odgojno-obrazovni rad planiramo psihološki, pedagoški i didaktički utemeljeno, a planiranje uključuje:

- emocionalnu, osobnu i tjelesnu dobrobit

- socijalnu dobrobit

- obrazovnu dobrobit

Ključne kompetencije za cjeloživotno učenje potiču se i osnažuju u DV Jelenko, a prihvaćene su iz Europske unije. Prema obrazovnoj politici Republike Hrvatske te prema Nacionalnom okvirnom kurikulumu potičemo i osnažujemo razvoj osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje a to su:

- komunikacija na materinskom jeziku
- komunikacija na stranim jezicima
- matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju
- digitalna kompetencija
- učiti kako učiti
- socijalna i građanska kompetencija
- inicijativnost i poduzetnost
- -kulturalna svijest i izražavanje

6.ODNOS NACIONALNOG KURIKULUMA ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE I KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA

Kurikulum Dječjeg vrtića Jelenko predstavlja primjenu Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i njeguje specifičan materijalan i socijalni kontekst naše ustanove. Temelji se na suvremenom shvaćanju djeteta kao cjelovitog bića, istraživača i aktivnog stvaratelja znanja, uvažavajući dijete kao socijalni subjekt sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom. Budući da je dijete kreativno biće, osnažujemo specifične stvaralačke i izražajne potencijale. Pružajući djetetu pravo na sudjelovanje i uvažavajući njegova prava zajamčena Konvencijom o pravima djeteta, možemo reći da je Dječji vrtić Jelenko mjesto demokratičnog življenja, aktivnog sudjelovanja te se dijete poštuje kao aktivni građanin zajednice.

6.1. KULTURA DJEČJEG VRTIĆA JELENKO

Kvaliteta življenja u Dječjem vrtiću Jelenko ovisi o kvaliteti svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Organizacijsko vođenje ustanove, usmjereno je na razvoj odnosa, osnaživanje partnerstva, razvoj timova i pronalaženje različitih strategija rješavanja problema. Svakodnevno bitna zadaća svih radnika je poticanje kvalitetnog suživota djece i odraslih u vrtiću temeljenog na demokratičnim načelima, međusobnom poštovanju i kvalitetnoj komunikaciji. U našem vrtiću suradnja je važna dimenzija razvoja kvalitete. Ona se zajednički stvara razmjerno sposobnosti praktičara i suradnika kao najvrjednijih potencijala zajedničkog razvoja. Suradničko ozračje je preduvjet zajedničke odgovornosti za djecu, prostor i cjelokupan odgojno-obrazovni proces. Kultura dijaloga ima veliki utjecaj na razvoj kvalitete odgojno-obrazovne prakse. Profesionalno povezivanje svih stručnih radnika i timski rad omogućuje zajedničko promišljanje, planiranje, interpretaciju i razumijevanje odgojno-obrazovnog procesa. Kultura ustanove važna je kako ključnim sudionicima procesa, tako i Osnivaču te Upravnom vijeću koje donosi važne odluke za Dječji vrtić Jelenko.

Prostorno- materijalni i tehnički uvjeti rada usklađeni su s profesionalnim standardom. Osigurana je primjerena oprema u funkciji planiranja, ostvarivanja, praćenja i evaluacije odgojno-obrazovnog procesa. Cijelo okruženje izvor je aktivnog učenja djece te omogućuje suradnju djeteta s drugom djecom i odraslima. Dječji vrtić Jelenko polazi od stvarnih potreba djeteta kao cjelovite dinamične osobnosti koja će se nalaziti u bogatom socijalnom okruženju i stalnoj interakciji. Važno nam je imati otvorenost vrtića za potrebe djece, fleksibilnost

odgojno-obrazovnog rada, otvorenost prema roditeljima i drugim čimbenicima te pravo roditelja na aktivno sudjelovanje u životu djece u vrtiću. Neposredni odgojno-obrazovni rad ostvaruje se u skladu s razvojnim osobinama, individualnim potrebama djeteta i njegovim interesima te socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji. Djetetove potrebe su preduvjet za optimalan rast i razvoj koji je međusobno povezan s nizom unutarnjih i vanjskih faktora, individualnih sposobnosti djeteta i njegove kulture, partnerskog odnosa i aktivne uključenosti u donošenje odluka. Suvremeno shvaćanje djeteta i organizacija odgojno-obrazovnog procesa vrtića podrazumijeva poticanje cjelovitog razvoja djeteta u fleksibilnoj organizaciji cjelovitog odgojno obrazovnog procesa.

Bitan nam je odnos djetete - odgojitelj koji se gradi na način da je svako dijete prihvaćeno onakvo kakvo jest sa svim svojim potrebama i sposobnostima. Prepoznavanjem i zadovoljavanjem svih njegovih potreba razvijaju se njegove osobine i sposobnosti. Nikada nam nisu najbitniji sadržaji, već interesi djece koji diktiraju sadržaje i aktivnosti, a dijete može samo izabrati čime će se baviti. Kroz svaki sadržaj mogu se ostvarivati razvojne zadaće i razvijati kompetencije djeteta. Za odgojitelja bitno je poznavanje razvojnih zadaća za sve dobi predškolske djece kako bi mogli pratiti njihovo ostvarivanje, odnosno razvoj svakog djeteta. U svrhu tog donosimo zadaće na temelju karakteristika dobi djece i njihovih aktualnih razvojnih potreba. Te su nam zadaće orijentiri, jer se u ostvarivanju i praćenju uvijek rukovodimo načelom individualizacije.

Naš vrtić je mjesto cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djeteta. U njemu se u svim odgojnim skupinama kontinuirano stvara poticajno odgojno-obrazovno okruženje u kojem dijete ima priliku ostvariti raznovrsne interakcije s prostorom, materijalima, drugom djecom i odraslima. Odgojno-obrazovni proces oblikuje se tako da svaka aktivnost istovremeno podupire različite aspekte djetetovog razvoja i ujedinjuje različita područja učenja. U sobama dnevnog boravka istovremeno se održavaju različite aktivnosti djece, potiču samoinicirane i samoorganizirane aktivnosti te osiguravaju prilike da djeca svoje aktivnosti razvijaju na način koji je za njih svrhovit. Osnažuje se njihova prirodna znatiželja, poštuju njihovi interesi i potrebe te ih se potiče na samoprocjenu i preuzimanje odgovornosti za svoje vlastite izbore i ponašanje.

Naš vrtić je mjesto istraživanja, otkrivanja i aktivnog učenja djeteta. U njemu se organizira okruženje u kojem je djeci omogućeno istraživanje različitih fenomena i stjecanje raznovrsnih iskustava i znanja. U takvom okruženju djeca samostalno biraju aktivnosti kojima će se baviti i partnere u aktivnosti i procesu učenja. Potiče ih se na istraživanje, otkrivanje i

rješavanje problema, na propitivanje, interpretiranje i ponovno interpretiranje postojećih iskustava i pretpostavki. Djeca se potiču na planiranje, organiziranje i reflektiranje o vlastitim aktivnostima i procesu učenja, uz neizravne oblike potpore odgajatelja koji potiču samostalno dječje razmišljanje, otkrivanje i rješavanje problema. Na taj način potiče se dječja autonomija i emancipacija u procesu učenja te prihvaća njegova vlastita dinamika i samoregulacija.

U našem vrtiću djeca stvaraju i kreativno se izražavaju u različitim izražajnim formama. Radimo na osnaživanju različitih simboličkih izričaja djeteta, uključujući likovne, grafičke, pokretne, verbalne, gestikulacijske i druge ekspresivne modalitete. Djecu pritom potičemo na korištenje različitih izražajnih medija, te stvaralačko izražavanje vlastitih ideja, iskustava i emocija. Posebno se potiču aktivnosti djece koje uključuju kreativno stvaranje, a ne samo uvježbavanje i ponavljanje. Nastojimo napustiti sve klišeje i sheme u svakom aspektu odgojno-obrazovnog procesa. Djecu potičemo na uočavanje detalja, čuđenje i fascinaciju njima, na promišljanje o novim perspektivama i mogućnostima izražavanja. Posebnu pažnju pritom posvećujemo samom procesu stvaranja i izražavanja, a ne samo rezultatu tog procesa.

Naš vrtić nastoji biti mjesto kvalitetnih odnosa, suradnje, tolerancije i demokratičnog življenja. Vrtić njeguje fleksibilan pristup u oblikovanju odgojno-obrazovnog procesa te nastoji napustiti svaki oblik uniformiranja aktivnosti djece. Prepoznajemo i prihvaćamo individualizam svakog djeteta, kao i svaki oblik različitosti djece i njihovih obitelji, stvarajući tako inkluzivno okruženje. Osiguravamo svoj djeci jednaka prava, i sva prava zajamčena Konvencijom o pravima djeteta. Potičemo razvijanje recipročnih odnosa djece s drugom djecom i odraslima u ozračju tolerancije i povjerenja, potičemo na učenje komunikacijskih tehnika i socijalno prihvatljivog ponašanja. Djecu potičemo na samoprocjenu tj. Uspostavljanje uzročno-posljedične veze između vlastitih izbora i ponašanja te ponašanja ostalih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Nastojimo održati partnerstvo s roditeljima i skrbnicima djeteta te širom socijalnom zajednicom.

Organizacija odgojnih skupina

U našem vrtiću odgojno-obrazovni rad organiziramo u dobno mješovitim skupinama. Mješovite skupine su jaslične (1-3 godine) i vrtićke dobi (3-7 godina). Imamo jednu jasličnu i dvije vrtićke skupine.

Obzirom da kriterij za organiziranje odgojnih skupina ne mora biti njihova kronološka dob, stvaranjem mješovite dobne skupine nastoji se izbjeći jedno normirano ozračje, a postići ono koje je prirodnije i životno uobičajeno. Dijete tako ima priliku doživjeti sebe u različitim odnosima, s ljudima različite mentalne i kronološke dobi, različitih razvojnih i individualnih osobitosti. Na taj način djeca različite starosti izmjenjuju vlastita iskustva, mlađa djeca uče od starijih, a stariji na taj način organiziraju svoje znanje i potvrđuju kompetenciju. Obiteljske zajednice također uključuju ljude različitih generacija pa takvo okruženje članovima obitelji pruža priliku za promatranje, oponašanje i stjecanje širokog raspona različitih vještina. Osim toga, i grupe djece koje se spontano formiraju izvan institucionalnog okruženja (u ulici, na slobodnim aktivnostima) su po sastavu heterogene. Povoljni efekti zajedničkog druženja djece različite dobi najočigledniji su na socijalnom planu. Manja djeca rado prihvaćaju skrb starijih, osjećajući se zaštićenima. Starija djeca vole brinuti o mlađoj, razvijajući pritom osjećaj odgovornosti i strpljivosti. Budući da mješovite skupine potiču razvoj prosocijalnog ponašanja i suradničke odnose među djecom, problemi s disciplinom uzrokovani kompetitivnim ponašanjem u dobno homogenim skupinama često se smanjuju.

U mješovitoj skupini starija djeca mogu biti poticaj mlađima za dostizanje zone proksimalnog razvoja. Mješovite skupine mogu osobito koristiti djeci koja u nekim područjima svog razvoja funkcioniraju ispod razvojne razine primjerene dobi. Njima može biti manje naporno ulaziti u interakcije s mlađom djecom nego s vršnjacima, a takve interakcije potiču motivaciju i samouvjerenost i kod djece s teškoćom u razvoju i kod mlađe djece.

Dijete rane i predškolske dobi koje je uključeno u naš program jaslica i/ili vrtića, od navršene jedne godine pa do polaska u osnovnu školu, velik dio svakodnevice provodi u institucionalnom okruženju, gdje o njemu, umjesto roditelja koji vrijeme provode na radnom mjestu, brinu visoko stručne osobe – naši odgajatelji u prvom redu, a potom i stručni suradnici i zdravstveni voditelj. U takvim uvjetima, a kako bi se na optimalan način poticao djetetov cjelovit razvoj, primjereno okruženje još više dobiva na važnosti.

Prije svega je važno naglasiti kako je prostor strukturiran na način da su centri aktivnosti jasno prepoznatljivi te fizički ili smisleno međusobno odvojeni. On je bogat materijalima koji pozivaju dijete na igru i manipulaciju njima, pri čemu vodimo računa o njihovoj kvaliteti (smislenost s obzirom na njihovu edukativnu i razvojnu funkciju) i lakoj dostupnosti djetetu. Prostor je također estetski osmišljen, može biti ukrašen dječjim radovima i fotografijama te

zrcalima, kako bi dijete moglo promatrati sebe u različitim situacijama, čist i uredan (u smislu odsutnosti starih, potrganih poticaja koji su izgubili svrhu), te nalikuje obiteljskom okruženju.

Centri aktivnosti su takvi da potiču dječju autonomiju, odnosno sposobnost djeteta da se uključi ili samostalno inicira aktivnost i da se u njoj zadrži bez stalnog prisustva odgajatelja, zatim međusobnu suradnju i kvalitetnu interakciju u malim skupinama, te omogućuju slobodno kretanje djece i izmjenu aktivnosti. Također omogućuju djeci bilježenje uočenih pojava, što je posebno važno u centrima istraživanja.

Materijali odnosno poticaji kojima obogaćujemo centre aktivnosti su takvi da osiguravaju simultano jačanje različitih kompetencija, odnosno više aspekata dječjeg cjelovitog razvoja. To mogu biti gotovi didaktički materijali, pedagoški neoblikovani materijali, a vrlo često su to poticaji osmišljeni i izrađeni od strane odgajatelja s ciljem podupiranja nekog određenog aspekta dječjeg razvoja, odnosno više njih istovremeno.

U svakom slučaju, organiziranje prostorno-materijalnog okruženja našeg vrtića uključuje osiguranje bogatstva i promišljenosti izbora materijala koji djecu potiču na otkrivanje i rješavanje problema, te omogućuju postavljanje hipoteza, istraživanje, eksperimentiranje i konstruiranje znanja i razumijevanja.

Svako dijete ima „sto jezika“ za iskazivanje svojih stvaralačkih potencijala, a na odraslima je da te potencijale prepoznaju i kreiraju poticajno okruženje u kojem će se ti potencijali dalje razvijati. U tom smislu od iznimne nam je važnosti uloga odgajatelja da promatra, upozna je i pokuša što bolje razumjeti dijete, njegov način mišljenja i doživljavanja svijeta oko sebe, kako bi mogao u skladu s potrebama tog istog djeteta, odnosno svakog djeteta, mijenjati i prilagođavati okruženje.

Zdravstveno – higijenski aspekt rada i protokoli sigurnosti preduvjet su kvalitetnog rada i kontinuirano se na taj način osiguravaju uvjeti za maksimalnu sigurnost djece tijekom boravka u vrtiću.

Prihvaćamo svako dijete kao osobu koja ima svoju kulturu, svoje potrebe i prava. Inkluzijom djece s teškoćama ostvarujemo prava svakog djeteta na jednaku šansu, tj. pružamo svakom djetetu priliku za cjeloživotno učenje, vrijednost solidarnosti, a poštovanje različitosti u funkciji je ostvarivanja vrijednosti identiteta. Rad u uvjetima inkluzije podrazumijeva pristup usmjeren na dijete, njegove interese, sposobnosti, vještine i potencijale, a ne na njegove

teškoće. Dobrobiti za djecu s teškoćama u uvjetima inkluzije su mnogostruke: ostvarivanje socijalnih interakcija odnosno druženje s vršnjacima koji im mogu biti model za poticanje razvoja različitih vještina i ponašanja, razvoj samopoštovanja i stvaranje pozitivne slike o sebi kroz društvene odnose i aktivnosti, stjecanje hrabrosti u traženju i primanju pomoći od drugih. Dobrobiti za djecu bez teškoća jesu bolje razumijevanje teškoća u razvoju, razvoj osjetljivosti za potrebe drugih, razvoj empatije, pomaganje i uvažavanje različitosti te razvoj tolerancije.

Kako bi inkluzija bila uspješna, u skupini kao i na razini vrtića njegujemo pozitivne stavove oko uključivanja djeteta s teškoćama u redoviti program. Uz asistenta, osiguravamo djeci kvalitetne, educirane i senzibilizirane odgajatelje koji će poticati razvojne mogućnosti djeteta s teškoćama, te uvjete boravka u skladu s mogućnostima vrtića. Edukacija, motivacija i dobra suradnja svih uključenih u proces inkluzije (ravnatelj, stručni tim, odgajatelji, roditelji, vanjski stručnjaci) nam je od najveće važnosti.

Praćenjem i dokumentiranjem razvoja djece omogućeno nam je razumijevanje svakog djeteta i procesi njegova odgoja i učenja u svrhu odgojno – obrazovnog procesa kako bi svatko znao dijete gledati, slušati i razumjeti. Različiti oblici dokumentacije omogućuju nam u posredovanju kulture Dječjeg vrtića Jelenko sa drugim zainteresiranim čimbenicima izvan našeg vrtića.

7.DOKUMENTIRANJE ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA

Dokumentiranje podrazumijeva sustavno prikupljanje različitih vrsta dokumentacije koja omogućuje promatranje i bolje razumijevanje aktivnosti djeteta, a time i kvalitetnije podrške njegovom razvoju. Oblici dokumentacije koju koristimo u našem vrtiću, uz propisanu knjigu pedagoške dokumentacije, jesu: pisane bilješke, dječji radovi, grafički prikazi, konstrukcije, audio i video zapisi, fotografije, plakati, skale procjene i sl. Djecu promatramo u različitim situacijama i na različite načine, kako bismo stvorili cjelovitu sliku o djetetu, njegovim mogućnostima, sposobnostima, preferencijama, interesima i aktivnostima te razumjeti procese njihovog učenja. Smisao dokumentacije nije kategorizirati dijete prema razini razvijenosti u pojedinom razvojnom području, već ga razumjeti kao individuu i na osnovi toga podržati proces njegovog odgoja i učenja.

Osim razumijevanja samog djeteta, svrha dokumentacije je i bolje razumijevanje različitih aspekata odgojno-obrazovnog procesa općenito, a posebno onog koji se odnosi na kvalitetu okruženja za učenje djece te vlastitih odgojno-obrazovnih intervencija odgajatelja. Uz pomoć

dokumentacije lakše procjenjujemo aktualno dječje znanje i razumijevanje te u skladu s time prilagođavamo složenost materijala i aktivnosti koje im nudimo.

Dokumentacija, također, jača i međusobnu suradnju odgajatelja, stručnih suradnika i roditelja. Ista dokumentacija koristi se za stručna usavršavanja, stručne aktive, interne refleksije, prezentaciju roditeljima te lokalnoj i stručnoj zajednici. Djeca koriste dokumentaciju kao podsjetnik na aktivnosti i na situacije učenja te ih na taj način potičemo na razmišljanje o tome što su i kako učila, jačajući pritom njihove metakognitivne sposobnosti.

8. REDOVITI PROGRAM VRTIĆA

Redoviti program vrtića provodi se u svim odgojnim skupinama kao cjelodnevni (10-satni) program. Odgojno-obrazovni rad temelji se na Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07 i 94/13), Državnom pedagoškom standardu (NN 10/97 i 107/07) te Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014), prilagođen je razvojnim potrebama djece te socijalnim, ekonomskim i kulturnim te drugim potrebama obitelji djece koja naš vrtić polaze.

Cilj programa:

Poticati cjelovit dječji razvoj kroz igru, raznovrsne aktivnosti i učenje, istraživanje, otkrivanje, stvaralaštvo, komunikaciju, međuljudsku interakciju, socijalizaciju, poticajno materijalno i socijalno okruženje te partnerski odnos s roditeljima.

VREMENIK AKTIVNOSTI:

Pedagoška godina traje od 1. rujna tekuće godine do 31. kolovoza iduće godine. Dječji vrtić Jelenko radi pet dana u tjednu, od ponedjeljka do petka, od 5:30 do 16:30 sati. Tijekom ljetnih mjeseci rad se organizira prema potrebama roditelja sukladno prethodno napravljenim anketama.

9. PROGRAM PREDŠKOLE

Program predškole provodi se integrirano u jednoj odgojno-obrazovnoj skupini u koju su uključena djeca školski obveznici (u godini prije polaska u osnovnu školu). Program predškole temelji se na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i prilagođen je interesima i razvojnim potrebama djece u godini prije polaska u školu. U skladu s time, odgojno-obrazovni rad planira se i oblikuje tematski i projektno, a ne kao izdvojene,

međusobno nepovezane aktivnosti, zasebne vještine i područja učenja. Planiraju se kontekstualni uvjeti i okruženje za održavanje različitih aktivnosti i stjecanje raznovrsnih iskustava djece, a ne precizan tijek aktivnosti i fragmentirani sadržaji učenja.

Cilj programa predškole:

Osigurati poticajno okruženje (prostor, oprema, materijali, aktivnosti, poticaji) u kojem će dijete u godini prije polaska u školu razvijati sve svoje potencijale te kroz zadovoljenje vlastitih aktualnih potreba i interesa razviti samostalnost, steći znanja, vještine i navike koje će mu biti od pomoći pri svladavanju školskog programa i djelovanju u promjenjivim životnim uvjetima.

Namjena i vremenski okvir:

Namjena programa je odgoj i obrazovanje djece u godini pred polazak u osnovnu školu. Provodi se kontinuirano tijekom pedagoške godine integriran u redoviti program vrtića.

Obilježja programa:

- Poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece te osiguravanje primjerene podrške razvoju dječjih kompetencija, usklađene s individualnim posebnostima, potencijalima i razvojnim osobitostima svakog djeteta
- Osiguravanje individualiziranog i fleksibilnog odgojno-obrazovnog pristupa kojim se omogućuje zadovoljenje različitih potreba djece
- Poticanje igre i drugih aktivnosti koje doprinose svrhovitom učenju i cjelovitom razvoju djece
- Učenje u svrhovitom kontekstu u kojem djeca uče istraživanjem, otkrivanjem i rješavanjem problema
- Poticanje samoiniciranih i samoorganiziranih aktivnosti i osposobljavanje djece za planiranje i evaluaciju vlastitog učenja te upravljanje tim procesom
- Stvaranje primjerenog okruženja za spontano bogaćenje rječnika, kvalitetno izražavanje i razvoj razumijevanja, slušanja, govora i jezika, odnosno razvoj predčitačkih i grafomotoričkih vještina
- Poticanje uočavanja odnosa među predmetima i pojavama te poticanje i osnaživanje istraživačkih interesa djece za matematičko-logičke i prirodoslovne aktivnosti

- Upoznavanje djece s informacijsko-komunikacijskom tehnologijom i njezinim korištenjem u svrhu poticanja i produblivanja učenja
- Poticanje djece na iskazivanje i realizaciju vlastitih ideja i interesa te razvoj kritičkog mišljenja
- Razvoj sposobnosti djece za komunikaciju u multikulturalnoj i višejezičnoj međunarodnoj zajednici
- Poticanje kreativnog izražavanja ideja, iskustava i osjećaja djece u raznim umjetničkim područjima i putem raznih izražajnih medija
- Poticanje djece na njegovanje vlastite kulturno-povijesne baštine
- Osiguravanje sigurnih i podržavajućih kontekstualnih uvjeta koji omogućuju lakše privikavanje na izvanobiteljski i institucijski kontekst, te poticanje djece da osvijeste važnost obiteljskog i institucijskog okruženja za njihov odgoj, učenje i život.

Nositelji programa:

Nositelji redovitog programa vrtića i programa predškole su stručni djelatnici vrtića: odgajatelji i stručni suradnici.

Načini vrednovanja programa:

- Kroz dnevne, tjedne, mjesečne, tromjesečne i godišnje planove i valorizaciju provedbe istih
- Kroz redovito praćenje provedbe poticajnih aktivnosti i dokumentiranje istih te zajedničku refleksiju i samorefleksiju
- Kroz godišnju valorizaciju putem upitnika za roditelje
- Kroz dosjee djece; različite skale procjene, upitnike, testove, zabilješke i ostale oblike dokumentacije o djetetu
- Kroz sastanke, aktive, vijeća i zapise s istih
- Kroz suradnju s Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje obrazovanja

8. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH DJELATNIKA

Stručno usavršavanje odgojitelja djece predškolske dobi profesionalna je obaveza i interes ne samo njih samih nego i stručnih suradnika koji rade u vrtićima, onih koji njima upravljaju i onih koji njihov rad unapređuju na znanstvenoj, društvenoj i nacionalnoj razini. Obnavljanje već stečenih i stjecanje novih znanja u najvećoj se mjeri odvija u okviru odgojiteljeva radnog

vremena i u prostorijama dječjeg vrtića, dok se njegova uporaba u cjelini odvija u dječjem vrtiću tijekom odgojiteljeve interakcije s djecom i njihovim roditeljima, te njegovom suradnjom s drugim odgojiteljima.

Važan čimbenik odgojiteljeva stručnog usavršavanja je vrtićki kontekst koji čine opće vrtićko ozračje, cjelokupna kvaliteta rada u dječjem vrtiću, te stručna kompetentnost njegovih djelatnika. Vizija stručnih suradnika i ravnatelja dječjeg vrtića o tome koje promjene treba unijeti u postojeće stanje radi podizanja kvalitete rada s djecom i roditeljima, također može biti manje ili više neovisan čimbenik procesa stručnog usavršavanja.

Opće vrtićko ozračje čine odnosi koji u njemu vladaju. Ti odnosi kreću se u rasponu od tradicionalnih, zatvorenih i kompetitivnih do kolegijalnih, otvorenih i suradničkih odnosa. Oni umnogome utječu na efikasnost različitih oblika stručnog usavršavanja odgojitelja, te na primjenu i razmjenu znanja i vještina koje svaki odgojitelj ima i koje u svojem radu koristi. Povezanost općeg vrtićkog ozračja i sadržaja i načina stručnog usavršavanja je dvosmjernan. Vrtićki kontekst uvjetuje efikasnost stručnog usavršavanja, ali i odgovarajući oblici stručnog usavršavanja utječu na prirodu i dinamiku odnosa među odgojiteljima i vrtićkim djelatnicima u cjelini.

Odgojiteljevu profesionalnu kompetentnost (koju sačinjavaju njegova osobnost, iskustva, znanja i vještine) treba sagledavati kao dinamičnu kategoriju. Svaki odgojitelj u svom radu može prepoznati što je to što on zna raditi i što je to što ne zna, no postoje i dijelovi njegove profesionalne uloge koje obavlja dobro, a da nije svjestan koja znanja i vještine pritom koristi. Također postoji i dio poželjnih znanja i vještina za koje odgojitelj ne zna da postoje i da ih je korisno usvojiti. Proces osvješćivanja odgojiteljevih profesionalnih kapaciteta odvija se u njegovoj interakciji s djecom, roditeljima i drugim odgojiteljima, te tijekom njegovog individualnog i grupnog stručnog usavršavanja. Tijekom rada s djecom odgojitelj može dobiti odgovore na pitanja o svojim znanjima. Komunikacija odgojitelja s drugim odgojiteljima i stručnim suradnicima omogućava sagledavanje opsega mogućih znanja i vještina, te daje odgovor na pitanje o tome što još odgojitelj treba naučiti. Od stručnjaka u predškolskom odgoju očekuje se cjeloživotno obrazovanje. U raznim oblicima stručnog usavršavanja odgojitelja koriste se različite strategije rada temeljene na suradničkim, interaktivnim, participativnim i anticipativnim metodama rada, kako bi se oni osposobili za primjenu istih metoda u radu s djecom i roditeljima. Iako se radi o odraslima, igra (suradnička, igra uloga, vođena fantazija i sl.) ima istaknuto mjesto jer uz druge strategije (rad u parovima, grupni rad i dr.) pomaže osvješćivanju vlastitih postupaka u radu s djecom i u komunikaciji s drugima.

9. OSIGURAVANJE KVALITETE

Kurikulum dječjeg vrtića Jelenko usmjeren je na osiguravanje visoke razine kvalitete odgojno-obrazovne prakse te njezin stalan rast.

Svi čimbenici odgojno-obrazovnog procesa stalno će promišljati, diskutirati i evaluirati kvalitetu odgojno-obrazovne prakse i djelovati u smjeru njezina stalnog unapređivanja. Glavni procesi sustava osiguravanja kvalitete odgojno obrazovnog rada u Dječjem vrtiću Jelenko su planiranje, provedba, vrednovanje i na kraju uvođenje promjena.

Odgovornost vijeće na sjednici održanoj dana 10.10.2024. godine donosi Odluku o utvrđivanju prijedloga Kurikuluma Dječjeg vrtića Jelenko za razdoblje 2024.-2029. (KLASA: 601-01/24-05, URBROJ: 2109-88-01/1-24-2).

Privremena ravnateljica: Lucija Sabolek

Lucija Sabolek

Upravno vijeće na sjednici održanoj dana 14. listopada 2024. godine donosi Odluku o utvrđivanju Kurikuluma Dječjeg vrtića Jelenko za razdoblje 2024.-2029. (KLASA: 601-01/24-04/06, URBROJ: 2109-88-02/1-24-2).

Predsjednica Upravnog vijeća Dijana Novak

Dijana Novak

